

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

*5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқариши
магистратура мутахассислигининг малака талаблари*

Тошкент

ЎЗР ОЎМТВ
Буйруқ № 137
6 - 04 2016 йил

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълим мини Ривожлантириш маркази;
- Тошкент фармацевтика институти.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг
2016 йил «6» апрай даги 134- сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишилдири.

МУНДАРИЖА

	бет
T/p	
1. <i>5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии магистратура мутахассислигининг умумий таснифи</i>	4
1.1 Кўлланиш соҳаси	4
1.2 <i>5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи</i>	5
2. <i>5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар</i>	5
2.1 Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2 <i>5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари</i>	7
3. <i>5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фандастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар</i>	8
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2. <i>5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми.....</i>	10

1. 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқарши магистратура мутахассислигиииг умумий таснифи

5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқарши магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи олий таълимнинг дастури амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлик ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «магистр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидағи расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўкув режа ва фан дастурининг муддати, ўқиш шакли ва мос малака (даражаси) 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўкув режа ва фан дастурининг муддати, ўқиш шакли ва битирувчиларнинг малака(даражаси)

Ўкув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даражаси)	Ўкув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Мутахассисликнинг ўкув режа ва фан дастурлари	Магистр	2 йил

1.1. Кўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби *5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқарши* магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш ўкув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси худудидаги олий таълим муассасалари учун мажбурий талаблар мажмуасини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур магистратура мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда асосий ўкув режа ва фан дастурларини амалга ошириш хукуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўкув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул – олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўкув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талabalari;

- ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиги, деканлар ва кафедра мудирлари);

- битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат килувчи ваколатли Давлат органлари;

- магистратура мутахассисликларидан бирини ихтиёрий танлаш хукуқига эга бўлган бакалаврлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии магистратура мутахассислиги- Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш, ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиш; Ўзбекистон Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида, илмий-тадқиқот марказларида, илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларида илмий тадқиқот ишларини олиб бориш, Дори воситалари ва тиббий техника сифатини назорат қилиш Бош бошқармасининг Фармакология, Фармакопея, Наркотик ва психотроп моддаларни назорат қилиш, Янги тиббий техника қўмиталари ва бошқа таркибий тузилмаларида, “Ўзфармсаноат” ДАК, “Дори-дармон” АҚ, дори воситалари ва тиббиёт буюмларини ишлаб чиқариш корхоналари, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари, ва турли мулкчилик шаклидаги дори воситаларининг чакана ва ултуржи савдоси билан шуғулланувчи фармацевтика корхоналарида комплекс масалаларни ечиш.

1.2.2. 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- фармацевтика фаолиятини амалга оширувчи корхона ва ташкилотлар;
- фармацевтика корхоналарида бошқарув жараёнини тадқиқот қилиш, такомиллаштириш ва самарали усулларини жорий этиш;
- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказлар;
- фармацевт кадрлар ва бошқарув тизими;
- фармацевтика бозоридаги жараёнлар;
- фармацевтика ташкилотлари ресурсларининг бошқаруви;
- фармацевтик бизнеснинг ташкилий ва меъёрий ҳужжатлари, дастурлар, бизнес режалар.

1.2.3. Мутахассислик бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- **Илмий-тадқиқот;**
- **Ташкилий-бошқарув;**
- **Олий, малака ошириши ва қайта тайёрлаши таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта маҳсус, касб-хунар таълим муассасасида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);**

- **Консалтинг хизмати фаолияти** ва шу кабиларни ўз ичига олади.

Мутахассислик бўйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълимни давом эттириш имкониятлари

Магистратура битирувчилари магистр академик даражасини олгандан сўнг олий таълим муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИ ларда катта илмий ходим-изланувчи ва мустақил-тадқиқотчи сифатида илмий-тадқиқот ишларини давом эттириши мумкин.

2. 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарии мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил тахлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий гоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш” бош гоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий гоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;
- табиат ва жамиятда юз берадиган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий қиёфаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий тадқиқотларда фойдалана олиши;
- шахснинг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи хуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида кўллай олиши;
- янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши;
- ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни тахлил қилиши;
- ўз фаолиятида меъёрий хуқуқий хужжатлардан фойдалана билиши;
- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аник баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;
- касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- хорижий тиллардан бирини илмий мулокот ва касбий малака алмасиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиши;
- ахборотни тўплаш, саклаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усусларини эгаллаши;
- ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;
- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;
- бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуслари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашиши;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;
- патент олиш учун иш меъёрий хужжатлар тайёрлай олиши;
- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.

2.2. 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқарши мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

• илмий-тадқиқотларни ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш;

- ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиши қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- лойиҳаларни бошқариш, ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш, лойиҳа командасини бошқариш;
- e-learning ва m-learning технологиялари асосида корпоратив ўқитишни ташкил қилиш ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта маҳсус, касб-хунар таълим муассасаларида педагогик фаолиятда (ўрнатилган тартибда):

- ўкув фанларини ўқитиш методикасини эгаллаш;
- электрон ўқитиш методларини эгаллаш;
- олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўкув фанлари бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўtkазиш;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ностандарт ўкув машғулотларини ўtkazish;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўtkazish учун зарур бўлган ўкув-услубий ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш;
- ўқитилаётган фан бўйича ўкув машғулотларни ўtkazish учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;
- мустақил таълим ва ижодий изланиш натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;
- узлуксиз таълим тизимининг ДТС, Давлат талаблари ва бошқа ўкув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишида иштирок этиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Консалтинг хизмати фаолиятида:

- мутахассислик бўйича мавжуд ҳолатнинг аналитик таҳлилий шархини ишлаб чиқиш;
- “Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш” магистр ихтисослигига мос мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гурухларида иштирокчи сифатида қатнашиш;
- ихтисосликка мос йўналишларда консалтинг хизматларини кўrsatiш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

3. 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш магистратура мутахассислиги ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўкув режаси ва фанлар дастурлари бакалавриат таълим йўналишининг ўкув режаси ва фанлар дастурлари билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талabalар томонидан кўйидаги мажбурий блоклар ўзлаштирилишини назарда тутиши зарур:

- умумметодологик фанлар;
- мутахассислик фанлари;
- илмий фаолият.

Ўкув режа ва фанлар дастурлари мажбурий ўкув фанлари билан бир қаторда талabalар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши лозим.

Талабаларнинг ўкув режа ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўкув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Ўкув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишида ОТМ республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юқори ва инновацион технологиялар бўйича чукур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган кадрлар эҳтиёжини ҳамда узвийлик ва узлуксизлик тамойилларини ҳисобга олиши керак.

ОТМлар ўкув режа ва фан дастурини фан, таълим, техника, маданият, санъат, иқтисодиёт, технология ва ижтимоий соҳа ривожланишини ҳисобга олган ҳолда мунтазам равишида янгилаб туриши лозим.

Ўкув режа ва фан дастурини ишлаб чиқишида ОТМ томонидан битирувчиларнинг умуммаданий компетенцияларини (ижтимоий ўзаро таъсир, ўз-ўзини ташкил қилиш ва бошқариш, тизимиш-фаолият тавсифидаги компетенцияларни) шакллантиришдаги имкониятлари аниқланган бўлиши керак. ОТМ ўзининг ижтимоий-маданий мухитини шакллантиришга, шахснинг ҳар томонлама ривожланиши учун зарур бўлган шароитларни яратишга масъул.

ОТМ ўкув жараёнини ижтимоий-тарбиявий ривожлантиришга, талабаларнинг ижтимоий ташкилотлар ишида, спорт ва ижодий тўгаракларда, магистрларнинг илмий жамиятларида иштирокига қўмаклашиши лозим.

Компетентли ёндашувни амалга ошириш, ўкув жараёни машғулотларини ташкил этишда фаол ва интерфаол (компьютер симуляторлари, ишбилармонлар ўйини, муайян вазиятларни кўриб чиқиш ва х.к.) шаклларни ўтказиши, талабаларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш мақсадида аудиториядан ташқари иш билан биргаликда жаҳон педагогик амалиётида қўлланиладиган замонавий педагогик технологиялар, ўқитишининг самарали стратегиялари, методлари ва услубларини кенг қўллашни назарда тутиши керак.

Фанларнинг ўкув дастурини шакллантиришда ОТМ талабаларининг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари билан таништиришга, талабалар учун танлов фан (модул, курс) лари мажбурий эканлигини тушунтириши керак.

Талабаларда билим, амалий малака ва кўникмаларни тўлиқ шакллантириш учун ОТМ ўкув режа ва фан дастури ўкув фанлари (модуллари) бўйича лаборатория ишлари ва амалий машғулотларни қамраб олиши керак.

Магистратура мутахассислиги ўкув режасига мувофиқ равишида якуний давлат аттестацияси ва магистрлик диссертациясининг ҳимояси билан тугаланиши шарт.

3.1. Ўкув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Умумметодологик фанлар блоки:

-миллий истиқдолғояси ва гуманитар, техник ва табиий фанлар фалсафий масалалар бўйича билимлар берилиши;

-инсониятнинг глобал муаммолари, маънавий ҳаёт, жамият ва шахс эҳтиёжлари, таълимнинг инсонпарварлик рухи; замонавий цивилизация ва унинг тараққиёт йўналишлари, ахборот тизимлари ва билимларни тақдим этиш усуллари тўғрисидаги тасаввурни шакллантириши;

-илмий ва илмий-техник ахборот билан ишлаш ўкув ва кўникмаларини шакллантириши, тадқиқ этиладиган мавзулар бўйича мунтазам равишида мустақил таҳлил ва хulosани тайёрлаши;

-илмий ижодиёт методологияси, илмий тадқиқотлар асослари, билишнинг умумий усуллари, эмпирик ва назарий тадқиқот усуллари, қонунлар ва қоидалар мантиғи, асослаш ва инкор қилиш усулларига, шунингдек, нутқ маданияти асослари билимларига, педагогик технологиялар, мутахассисликлар бўйича менежмент ва иқтисодиётга доир билимларни таъминләши;

-амалий хорижий тилни, мутахассисликка йўналтирилган ахборот технологиялари ва тизимларини ўзлаштиришни таъминлаши керак.

нутқнинг коммуникатив сифатли бўлишини таъминлаши;

амалдаги қонунчилик нормаларини қўллаш орқали ҳуқуқий масалалаларни ҳал қилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг магистратура мутахассислари ўқув режаларидағи умумметодологик фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Мутахассислик фанлари блоки:

магистратура мутахассислик бўйича назарий ва амалий билимларни, уқув ва кўникмаларни шакллантириши;

магистратура мутахассислик бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдалана олиш кўникмаларини ривожлантириши;

фармацевтика бозорининг маркетинг тадқиқотлари;

фармацевтика бозори тизимида товар сиёсати;

фармацевтика ташкилотларида бошқарув жараёнини ташкил этиш;

бошқарув технологиялари;

фармацевтика ташкилотларни лойиҳалаштириш;

фармацевтика ташкилотларида инсон ресурсларини бошқариш;

фармацевтик ташкилотларда кадрлар бошқарув мотивацияси;

фармацевтик ташкилотларда кадрларнинг касбий маҳоратини баҳолаш ва аттестация;

магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва тизимли ёндошиш борасидаги илмий билимлар, амалий уқув ва кўникмаларни таъминлаши керак.

Илмий фаолият: илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар:

мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўникмаларини ҳосил қилиши;

ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотлар ўтказиш, тадқиқотлар натижаларини таҳлил қилиш ва акс эттириш, илмий мақолалар тайёрлашга доир билимлар ва кўникмаларни шакллантириши;

талабаларга соҳа фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини кўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланиш кўникмасини сингдириши лозим.

Илмий-педагогик ишлар:

замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усусларидан фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва кўникмаларини шакллантириши;

ўқув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш уқуви ва кўникмаларини ҳосил қилиши лозим.

Стажировка:

Соҳа бўйича илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириш;

фан, соҳа ҳамда бошқа тармоқлардаги замонавий техника ва технологиялар билан таништириш;

соҳага тегишли амалий, касбий ва илмий-тадқиқот компетенцияларни шакллантириш;

касбга самарали мослашув имкониятларини таъминлаши лозим.

Бунда стажировкага юборилган магистратура талабаси ўқув жараёни жадвалини индивидуал график асосида бажарилиши кўзда тутилади.

Танлов фанлари:

Мутахассислик бўйича фан, иқтисодиёт, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2.5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқарии магистратура мутахассислиги ўкув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўкув ишларини ўз ичига олган ўкув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 36 соат қилиб белгиланиши мумкин. Колган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралиқ ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўкув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўкув даври учун ҳафталик ўкув юкламалардан келиб чиқсан ҳолда белгиланади.

Магистратура мутахассисликларининг ўкув режалари ва фанлар дастури мазмуни олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлашнинг бирламчи ва бошланғич босқичи сифатида мутахассислик бўйича чукур фундаментал ва амалий билимлар беришни кўзда тутган ҳолда шакллантирилади.

Фаол ва интерфаол шаклларда ўтказилаётган машғулотларнинг улуши дастурнинг асосий мақсади, талабалар контингенти хусусиятлари ва муайян фан мазмуни билан аникланади. Талабаларнинг академик гурухлари учун маъруза соатлари ҳажми аудитория вақтининг 50 фоизидан ошмаслиги керак. Фан мавзуларининг камидаги 20 фоизи (умумий юклама ҳажмига нисбатан) мустақил таълим тарзида ўзлаштирилиши лозим.

Талабаларнинг ўкув режалар ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўкув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Магистратура мутахассисликлари унинг ўкув режаларига мувофиқ равища якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқишининг норматив муддати 2 йил бўлганда ўкув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Назарий таълим ва илмий фаолият	78 ҳафта
Аттестациялар	6 ҳафта
Таътиллар	16 ҳафта
Жами	100 ҳафта

Таълим дастурини ўзлаштиришда бир қатор масалалар ёки интеграллаштирилган курслар муаммолари бўйича талабаларнинг мустақил таълими кўзда тутилади.

Ўқиш даврининг умумий ҳажми қўйидагича тақсимланиши зарур:

назарий таълим - 25 - 30%;

аттестация - 4 - 7%;

таътиллар - 13 - 16%;

илмий фаолият - 50 - 55%.

Илмий фаолият магистратура талабасининг якка тартибдаги календарь иш режаси асосида амалга оширилади ва қўйидагиларга бўлинади:

илмий тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш-70-75%;

илмий-педагогик иш ва малака амалиёти - 25 - 30%.

Назарий таълим ҳажми магистратура мутахассислиги қараб қўйидаги тарзда фанлар блоклари бўйича тақсимланади:

умумметодологик фанлар - 30 - 35%;

мутахассислик фанлари - 40 - 50%;
танлов фанлари - 13 - 30%.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гурух Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Дори воситалари, тиббий буюмлар, фармацевтика фаолияти, илмий тадқиқот, фармацевтика бозори, бошқарув тизими, товар-моддий бойликлар, фаолият назорати, лицензия, сертификация, фармацевт кадрлар, менежмент, маркетинг, товар коньюктураси, рақобат муҳити, рақобатбардошлиқ, ташқи иқтисодий фаолият, инвестиция, халқаро савдо.

**Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим
муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари**

ИШЛАБ ЧИҚУВЧИЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълим министри ривожлантириш
маркази/Директор проф. Б.Х. Рахимов
2016 йил «16» 03

М.У.

М.У.

Тошкент фармацевтика институти
Ректор А.Н.Юнусхўжаев
2016 йил «10» 03

КЕЛИШИЛГАН:

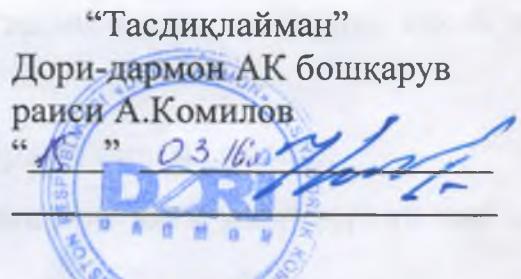
Ўзбекистон Республикаси Соғликни
сақлаш вазирлигининг Фан ва ўқув юртлар
Бош бошқармаси бошлиғи Ў.С.Исмаилов
2016 йил «15» 03

М.У.

Ўзбекистон Республикаси Соғликни
сақлаш вазирлигининг Дори воситалар ва
тиббий техника сифатини назарат қилиш
Бош бошқармаси бошлиғи Х.К.Джалилов
2016 йил «15» 03

М.У.

«Дори-дармон» Ақнинг бошқарув раис ўринбосари
С.И. Асадов
2016 йил «15» 03

**“Фармация” таълим йўналиши битирувчиларига кадр буюртмачи ва
истеъмолчилари томонидан қўйиладиган малака талаблари**

Дорихона муассасаларини ишини ташкил қилиш ва бошқариш фаолиятида:

- аҳолига ўз вактида юқори малакали, замонавий фармацевтика ёрдамини кўрсатиш;
- дорихонада рецепт ва талабномаларни қабул қилиш ва тайёрлаш, сифатини назорат қилиш ва тарқатиш ишларини ташкил қилиш;
- дорихонада амалдаги меъёрий ҳужжатлар асосида зарурий дори воситалар ва парафармацевтик маҳсулотлар ассортиментини тўлиқ таъминлаш, уларни сотиш ва тарқатиш қоидаларига риоя қилиш;
- дорихонага келиб тушган рецептларни қайд қилиш, нотўғри ёзилган рецептлар ҳақида ДПМ раҳбарларига ахборот бериш;
- дорихонада меҳнат муҳофазаси меъёрларига, ёнғинга қарши ва санитария тартибига амалга қилишини таъминлаш;
- дори воситалар ва парафармацевтика маҳсулотларини сони ва сифати жиҳатдан белгиланган тартибларда қабул қилиш, уларни физик-кимёвий хусусиятлари асосида меъёрий ҳужжатлар талабларига қатъий риоя қилган ҳолда сақлаш;
- дорихонанинг товар ва моддий бойликларини, ҳамда пул воситаларини сақлашни таъминлаш;
- асосий воситаларни капитал таъмирлаш, қурилиш ва реконструкция ишлари бўйича амалга оширилаётган ишларини назорат қилиш;
- дорихонани асбоб-ускуналаридан оқилона фойдаланиш, уларни жорий таъмирлаш ишларини назорат қилиш;
- дорихона ходимларини танлаш, ишлатиш, уларни малакасини ошириш ишларини ташкил қилиш;

- амалдаги меъёрий ҳужжатлар асосида хўжалик-молия ишларини ҳисоб ва ҳисботини олиб бориш;
- аҳоли ўртасида санитар-оқартув тадбирларини ташкил қилиш;
- дори тайёрлаш ва сифатини назорат қилишнинг янги услубларини тадбиқ этиш;
- дорихонада тайёрланган дори воситалар сифатини назорат қилиш, сифат назорати учун намуналар олиш;
- дори воситаларнинг ножӯя таъсирларини, мутаносиблигини кўллаш, мумкин бўлмаган ҳолатларни, фармакокинетикасини инобатга олган ҳолда дори воситаси дозани белгилаш бўйича тиббиёт ходимларига маслаҳат бериш;
- дори воситаларига бўлган талабни ўрганиш;
- тиббиёт ходимлари билан бирга касалликни даволаш стандартларини ишлаб чиқариш;
- даволаш профилактика муассасаларининг фармакологик ва фармакотерапия қўмиталари гурухларида иштирок этиш;
- беморларга нисбатан деонтология тамойилларига риоя этиш;
- фармацевтик фаолият ҳамда гиёхванд воситалар, наркотик ва психотроп моддалар муомласи билан боғлиқ бўлган фаолият текширувларини олиб бориш бўйича вазифаларни амалга ошириш;
- фармацевтик фаолият ҳамда гиёхванд воситалар, наркотик ва психотроп моддалар муомласи билан боғлиқ бўлган фаолиятларга лицензиялар бериш бўйича ҳужжатларни экспертиза қилиш жараёнини олиб бориш, лицензион талабларни бажарилишини назорат этиш;
- назорат-таҳлил лабораторияларини ҳалқаро меъёrlар асосида жиҳозлаш, уларнинг фаолиятини ташкил этиш ва назорат қилиш, ўлчов воситаларининг метрологик текширувларини, ҳужжатларни сақлаш; тажрибаларнинг барча босқичлари тўғрисида қарор қабул қилиш; тажриба усусларини яроқлилигини аниқлаш ва расмийлаштириш бўйича тадбирларни амалга ошириш;
- барча турдаги дори воситалари, доривор ўсимлик хом ашёси, қадоқлов ва ёрдамчи моддалар, оралиқ маҳсулотларнинг Давлат сифат стандартлари

асосида фармацевтик таҳлилини олиб бориш ва маҳсулот сифатини баҳолаш, таҳлил сертификатини тузиш;

- таҳлил натижаларини расмийлаштириш;

- тиббий буюмларни рўйхатдан ўтказиш ва сифатини назорат этиш;

- белгиланган талаб даражасида титрланган, текширилаётган, реактивлар, буфер ва этalon эритмаларни тайёрлаш ва уларни стандартлаш бўйича ишларни бажариш;

- дори воситалари ва тиббий буюмларни рўйхатдан ўтказиш ҳужжатларини баҳолаш, ишлаб чиқариш шароитлари, дори воситалари ва тиббий буюмларнинг норматив ҳужжатлар талабларига мувофиқлиги, сифати, самарадорлиги ва хавфсизлигини таъминлаш мақсадида экспертиза ишлари, текширувлар, синовлар, таҳлиллар, тадқиқотлар, ўрганишлар ва илмий-техник баҳолашларини ўтказиш;

- дори воситалари ва тиббий буюмлар стандартларини ишлаб чиқиш;

- фармацевтик маҳсулотларни сертификатлаштириш;

- дори воситалари ва тиббий буюмларни рўйхатдан ўтказиш;

- дори воситаларини ишлаб чиқаришда сифат, фаоллиги ва безараарлигини назорат этиш (самоинспекция ва аудит);

- сифатсиз дори воситаларини ишлаб чиқиши олдини олиш бўйича тадбирларни ташкил этиш ва ўтказиш;

- фармацевтик таҳлил усулларни валидациялаш;

- фармацевтик саноат корхоналаридағи асбоб-ускуналарни валидациялаш;

- тозалаш жараёнини верификациялаш; фармацевтик ишлаб чиқариш корхоналаридағи асбоб-ускуналарни тозалаш усулларини ишлаб чиқиш, валидациялаш ва олинган натижаларни расмийлаштириш, стандарт операцион жараёнлар, вазифаларни тўғри амалга ошириш учун йўриқномалар тузиш, расмийлаштириш ва сақлаш;

- дори воситалари ва тиббий буюмларни ишлаб чиқариш корхоналарида сифатини назорат қилиш, ишлаб чиқариш шароитлари ҳамда сифатини назорат қилиш қоидалари ҳамда халқаро стандартлар талабларига мувофиқлигини текшириш;

- фан ва техниканинг замонавий ютуқларини, шунингдек таъсир этувчи ва ёрдамчи моддаларнинг физик-кимёвий хоссаларини ҳисобга олган ҳолда, муқобил усулларни ишлаб чиқиш, меъёрий хужжатларга қўшимча таҳлил қилиш кўрсаткичлари ва усулларини киритиш ёки уларни алмаштириш;

- замонавий таҳлил усулларини қўллаган ҳолда мустақил аналитик ва илмий-тадқиқот изланишларни олиб бориш;

- фармация соҳаси билан боғлик бўлган дори воситаларини олиш технологияси ва таҳлил усулларини ишлаб чиқиш бўйича айрим илмий-тадқиқот ва илмий-амалий муаммоларни ҳал қилишда қатнашиш;

- илмий тадқиқотлар олиб бориш режалари ва дастурларини тузиш, қўйилган мақсадга эришиш учун тадқиқот усуллари ва воситаларини танлаш, таҳлиллар ўтказиш ва улар асосида илмий хulosалар бериш, тадқиқотчилар учун вазифаларни белгилаб бериш;

- тадқиқот мавзу юзасидан илмий-техник маълумотларни тўплаш, тизимга солиш, таҳлил қилиш ва улар асосида мустақил хulosса чиқариш;

- илмий, амалий ва инновацион лойиҳаларда қатнашиш.

“Дори-дармон” АҚ нинг
бошқарув раис муовини

С.И.Асадов

**Тошкент фармацевтика институтида
бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура
мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўкув режаларини
такомиллаштириш бўйича ишчи гурӯҳ мажлис**

БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

15 03 2016

Кун тартиби: Узбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги "Узбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўғрисида"ти 66-сонли ҳамда 2016 йил 1 марта даги "Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўкув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида"ти 89-сонли буйруқларининг ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент фармацевтика институти профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган қўйидаги таянч бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари устувор йўналишлари бўйича такомиллаштирилган малака талаблари ва ўкув режаларининг муҳокамаси

Қатнашдилар:

Раис:

С.У.Алиев

- Ўкув ишлар бўйича проректор

Раис ўринбосари:

Ш.З.Умарова

- Ўкув бўлими бошлиги, доцент

Аъзолар:

М.М.Дусмуратов

- "Узфармсаноат" ДАК бошқаруви раиси

Х.К.Жалилов

- ДВСНҚББ раиси, профессор

С.И.Асатов

- "Дори-дармон" АК бошқаруви раисининг ўринбосари

В.Н.Абдуллабекова

- Фармацевтик кимё кафедраси мудири, профессори

Ф.Ф.Ўрмонова

- Фармакогнозия кафедра мудири, профессор

Ё.С.Кориева

- ДТТ кафедраси мудири, доцент

В.Р.Ҳайдаров

- Дори воситалари саноат технологияси кафедра

мудири, доцент

М.Г.Исмоилова

- Биотехнология кафедраси мудири, доцент

С.А.Саидов

- Фармакология ва клиник фармация кафедраси мудири, доцент

Котиба:

С.Юлдашева

- Ижтимоий фанлар кафедраси катта ўқитувчиси

Сўзга чиқди: С.У.Алиев - Маълумки, хозирда таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўкув режалари халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилмоқда. Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторини таҳлил қилиш жараёнида баъзи таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари ўзгартирилди. Шунинг учун мазкур йўналиш ва мутахассисликлар бўйича янги малака талаблари ва ўкув режалари яратиш зарурияти тугилди. 2015 йил 10 январдаги "Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида" 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кушимчалар киритиш хақида"ти 3-сон қарори, Узбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги "Узбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўғрисида"ти 66-сонли ҳамда 2016 йил 1 марта даги "Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўкув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида"ти 89-сонли

бўйруқларининг ижросини таъминлаш мақсадида институтнинг ҳамда турдош олий таълим мусассасаларининг етакчи мутахассисларини жалб этган ҳолда бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда магистратура мутахассисликлари учун янги Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқиш бўйича ишлар амалга оширилди.

Ушбу янгидан яратилган малака талаблари ҳақида йигилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўрайман.

Эшитилди: Бакалавриат таълим йўналишлари 5510500 - Фармация (турлари бўйича), 5510600 – Саноат фармация (турлари бўйича), 5111000-Касб таълими (5510500-Фармация (5510500- фармацевтика иши)), 5320500-Биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5310901-Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари) Малака талаблари ва уларга тегишли ўкув режалари ҳамда магистратура мутахассисликлари 5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия, 5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш, 5A510603 – Дориларнинг саноат технологияси, 5A510602 – Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси бўйича ўкув бўлим бошлиги Ш.З.Умарова маълумот берди. Малака талабларини ишлаб чиқишидаги ўзига хос хусусиятлари, кадр истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар ҳақида маълумот берилди. Муҳокамада Ф.Ф.Ўрмонова, В.Н.Абдуллабекова, В.Р.Хайдаровлар, кадр истеъмолчиларидан М.М.Дусмуротов, Х.К.Жалилов, С.И.Асатовлар иштирок этиб, бакалавриат таълим йўналишлари Малака талабларидаги касбий малакавий талаблар бўлимида албатта касбий фаолият объектлари аниқ кўрсатилиши лозимлиги эътироф этдилар.

Қарор қилинди:

1. Тошкент фармацевтика институтида ишчи гурухлар томонидан тайёрланган қуида келтирилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чиқилишида: "Таълим тўғрисида", "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги "Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги "Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида"ги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш ҳақида"ги 3-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги "Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўғрисида"ги 66-сонли ҳамда 2016 йил 1 марта даги "Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўкув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида"ги 89-сонли бўйруқлари ва олий таълим соҳасини тартибиға солувчи бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган. Асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирлик, идораларо ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармок ИТИларида экспертизадан ўтказилган.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўкув режаларида кадр истеъмолчиларини таклиф ва эътиrozлари инобатга олинган.

3. Ишлаб чиқилган малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.

Раис:

С.У.Алиев

Котиба:

С.Юлдашева

Тошкент фармацевтика институти бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талабларининг ишлаб чиқувчилар ва кадр истеъмолчилари ўртасида келишув

ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри

“15” 03 2016

Биз қуида имзо қўювчилар-Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Фан ва ўкув юртлар Бош бошқармаси бошлиғи Ў.С.Исмаилов, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Дори воситалар ва тиббий техника сифатини назорат қилиш Бош бошқармаси бошлиғи Х.К.Джалилов, “Ўзфармсаноат” ДАҚ бошқаруви раиси М.М.Дусмуратов, “Дори-дармон” АКнинг бошқарув раис ўринбосари С.И.Асадов, Тошкент фармацевтика институти ўкув ишлар бўйича проректор С.У.Алиевлар Тошфарми да ишлаб чиқилган қуидаги малака талабларининг мазмуни билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

Бакалавриат таълим йўналишлари:

- 5510500-Фармация (турлари бўйича)
- 5111000-Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши)
- 5510600-Саноат фармацияси (турлари бўйича)
- 5320500-Биотехнология (фармацевтик биотехнология)
- 5310901-Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари)

Магистратура мутахассисликлари:

- 5A510501-Фармацевтик кимё ва фармакогнозия
- 5A510502-Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш
- 5A510603-Дориларнинг саноат технологияси
- 5A510602-Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси
- 5A320406-Дори воситалари ва препаратлари технологияси

Барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўкув режасини ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган.

Малака талабларининг қайта ишлаб чиқилишида: фанлар таркиби, уларнинг мазмуни, маъруза, амалий, лаборатория машғулотларига ажиратилган юкламалар ҳажми, фанларнинг семестрларда ўқитилиш кетма-кетлиги ҳамда малакавий амалиётларни ўтказиш муддатлари тўғри шаклдантирилган.

Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режалар ўрнатилган тартибда тасдиқка тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлигининг
Фан ва ўкув юртлар
Бош бошқармаси бошлиғи

Ў.С.Исмаилов

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
сақлаш вазирлигининг Дори воситалар
ва тиббий техника сифатини назорат
қилиш Бош бошқармаси бошлиғи

Х.К.Джалилов

“Ўзфармсаноат” ДАК бошқаруви раиси

М.М.Дусмуратов

“Дори-дармон” АКнинг бошқарув
раис ўринбосари

С.И.Асадов

Тошкент фармацевтика институти
ўкув ишлар бўйича проректор

С.У.Алиев

**Соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича олий таълим йўналишлари ва
мутахассисликларининг ўкув – услугубий бирлашмаси мажлис
БАЁНИ**

Тошкент шаҳри

“18” 03 2016 й

Кун тартиби:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги "Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўгрисида"ги 66-сонли ҳамда 2016 йил 1 мартағи "Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўкув режалари экспертизасини ташкил этиш тўгрисида"ги 89-сонли буйрукларининг ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент фармацевтика институти профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таянч бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича такомиллаштирилган малака талаблари ва ўкув режаларини мухокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Қатнашдилар:

Соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг ўкув-услубий бирлашма раиси Б.Т.Даминов, ўкув-услубий бирлашма котиби А.Ахмедов, Тошкент тиббиёт Академияси ўкув ишлари бўйича проректори О.Р.Тешаев, Тошкент фармацевтика институти ўкув ишлари бўйича проректори С.У.Алиев, Тошкент фармацевтика институти ўкув бўлими бошлиғи Ш.З.Умарова, Тошкент фармацевтика институти Фармакогнозия кафедраси мудири Ф.Ф.Урмонова, Тошкент фармацевтика институти Фармацевтик кимё кафедраси мудири В.Н.Абдуллабекова.

Кўрилаётган масала бўйича Тошкент фармацевтика институти ўкув ишлари бўйича проректори С.У.Алиев, Тошкент фармацевтика институти профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган қуидаги бакалавриатура таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари учун тайёрланган Малака талаблари ва ўкув режалари бўйича ахборот берди:

5510500 – Фармация (турлари бўйича)

5111000 – Касб таълими (5510500 – Фармация (фармацевтика иши))

5510600 – Саноат фармацияси (турлари бўйича)

5320500 – Биотехнология (фармацевтик биотехнология)

5310901-Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари)

Магистратура мутахассисликлари:

5A510501 – Фармацевтик кимё ва фармакогнозия

5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш

5A510603 – Дориларнинг саноат технологияси

5A510602 – Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси

С.У.Алиев: Ушбу Малака талаблар ва ўкув режалари янгиланган Классификатор асосида тайёрланган бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги 3-сонли қарори асосида Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сонли қарорига киритилган қўшимча ўзгартиришларга мувофиқ ишлаб чиқилган ва халқаро тажрибалар асосида қайта кўриб чиқилган..

Ш.З.Умарова: Хорижий тажрибалар ўрганиш натижасида куйидагича ўзгартиришлар киритилди:

- “Лотин тили” фанни ўрнига “Фармацевтик терминалогия” фани киритилди;
- “Тайёр дори турлари технологияси” билан “Фармацевтик технология” фанлари бирлаштирилиб “Фармацевтик технология” деб номланади;
- “Табиий препаратлар технологияси” фани илк бор киритилди;
- фармация таълим негизида тайёрлаш кўзда тутилган клиник фармация, фармацевтик тахлил, фармацевтика иши таълим йўналишлари бирлаштирилиб, фармация (турлари бўйича) деб номланди ва янги малака талаблари ва ўкув режа ишлаб чиқилди.

Қарор: Тошкент фармацевтика институти профессор-ўқитувчиларини жалб этган ҳолда институтда ташкил этилган Ижодий ишчи групхлар томонидан ишлаб чиқилган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 5 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 5 та магистратура мутахассислиги бўйича малака талабларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори меъёрлари, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўғрисида”ги 66-сонли ҳамда 2016 йил 1 марта даги “Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўкув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида”ги 89-сонли буйруқлари ва Вазирлик томонидан тасдиқланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларни ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва асосий иш берувчи корхоналарда экспертизадан ўтказилганлиги таъкидлансин (Асосий кадрлар истеъмолчиларининг малака талаблари, ишчи гурӯҳ баённомаси ва далолатномалари билан расмийлаштирилган ва малака талабларигаларига илова этилган).

Соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича
олий таълим йўналишлари ва
мутахассисликларининг ўқув-услубий
бирлашма раиси

Б.Т.Даминов

Котиб

Х.Расулов

**5A510502 – Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариши
магистратура мутахассислигининг малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Фармацевтика бозоридаги ислоҳатлар, рақобатнинг ўсиб бориши шароитида дори воситаларини ишлаб чиқарувчи, савдоси билан шуғулланувчи корхона ва ташкилотларнинг бозорда ўз мавқенини сақлаб қолиши, уни ривожлантириш, янги бозорларга чикиш, рақобатбардошликка эришиш, янги дори воситаларини истеъмолчиларга тақдим этиш каби мақсадларга эришишда малакали бошқарувчи кадрлар билан таъминлантиббиёт ва фармацевтиканда долзарб муаммодир. Шу сабабли, Тошкент фармацевтика институтида Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариши магистратура мутахассислиги ташкил этилиб, унинг негизида фармацевтика соҳасининг турли йўналишларида фаолият юритувчи ташкилотлар учун малакали мутахассисларни тайёрлаш йўлга қўйилган.

Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш магистратура мутахассислигининг малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги З-сон қарори билан тасдиқланган Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига киритилган ўзгартиришлари асосида такомиллаштирилган ҳолда ишлаб чиқилди.

Мазкур Малака талабларининг асосий мақсади, ёш мутахассисларнинг ихтисослигига оид тушунчаларини мукаммал эгаллаши, ижтимоий-иктисодий жиҳатдан етук мутахассис бўлиши, амалий фаолиятидаги муаммоларни объектив равишда аниқлаб, ечимларини топиш каби кобилиятларини ривожлантиришдир. Юқоридаги меъёрий-хукуқий хужжатларда белгиланган талабларга мувофиқ мазкур малака талаблари мутахассисликнинг барча томонларини ҳисобга олган ҳолда мажмуавий равишда тайёрланган.

Малака талабларида ўқув жараёнидаги фан предметларининг мантиқий боғликлиги кўрсатилиб, шу билан бирга билимларни назарий ва амалий жиҳатдан ўзлаштириш тартиби ҳам ўз аксини топган. Унда таълим дастурига киритилгун фанлар умумметодологик, мутахассислик ва танлов фанлар блокларига жамланган. Мутахассислик фанлари блокига қуйидаги фанлар киритилган – Фармацевтика ташкилотларида бошқарув тизими; Фармацевтик маркетинг; Фармакоиктисодиёт.

Малака талаблари жаҳоннинг етакчи олий таълим муассасаларида ўқитиладиган замонавий, сўнгги йилларда чоп этилган адабиётлар билан бойитилган.

Таълим жараёнида мазкур мутахассислик бўйича олий таълим муассасаларида ривожланаётган таълим технологиялари, ахборот-коммуникация технологиялари ва таълимнинг замонавий техника воситаларидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнини ташкил қилиш кўзда тутилган. Шу билан бирга талabalар томонидан хорижий тилларни

ўзлаштирилишига ҳамда педагоглар томонидан ўқитилишига эътибор қаратилган. Илмий-педагогик фаолият алоҳида ишлаб чиқилган амалиёт дастурлари асосида таълим муассасаларида, замонавий корхоналар, ташкилотлар ва ИТИларда ўтказилади. Ушбу Малака талабларида таълимнинг узвийлиги ва фанлараро интеграцион боғлиқлик таъминланган. Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш магистратура мутахассислигининг малака талаблари замон талабига жавоб беради ва уни магистрлар тайёрлашда асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш тавсия этилади.

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлигининг
Дори воситалар ва тиббий техника
сифатини назорат қилиш
Бош бошқармаси бошлиги

Х.К.Джалилов

**5A510502-Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш
мутахассислиги бўйича таълим дастурининг тузилиши**

№	Ўкув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг хажми
1.00	Умумметодологик фанлар	528
1.01	Миллий гоя: Ўзбекистоннинг ижтимоий-иктисодий ривожланиш стратегияси	58
1.01	Илмий-тадқиқот методологияси	88
1.03	Педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат	58
1.04	Амалий хорижий тил	148
1.05	Ахборот тизимлари	60
1.06	Танлов фанлари	116
2.00	Мутахассислик фанлари	756
2.01	Фармацевтика ташкилотларида бошқарув тизими	360
2.02	Фармацевтик маркетинг	246
2.03	Фармакоиқтисодиёт	150
3.00	Танлов фанлари	228
3.01	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	90
3.02	Танлов фанлари	138
	Жами	1512
4.00	Илмий фаолият	2700
4.01	Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	1890
4.02	Илмий-педагогик иш	378
4.03	Малака амалиёти	432
	Хаммаси	4212

Анализ учебного плана по направлению 55010600-“Промышленная фармация (по видам)”

№	Ташкентский фармацевтический институт (Узбекистан)	Freie Universität Berlin (Germany) Свободный Университет Берлина (Германия)	University of Washington (USA) Университет Вашингтона (США)	Chungbuk National University (South Korea) Национальный университет Чунгбук (Южная Корея)	Ajou University (South Korea) Университет Аджоу (Южная Корея)	Ташкентский фармацевтический институт (Узбекистан)	№
	Бакалавр - промышленная фармация (действующий) 7344 часов (за 4 лет) www.pharmi.uz	Бакалавр - Фармация (Статэкзамен)	Бакалавр - Степень Фармацевта	Бакалавр - Промышленная фармация	Бакалавр - Фармация	Бакалавр - промышленная фармация (проект) 7344 часов (за 4 лет) www.pharmi.uz	
	Предмет	Предмет	Предмет	Предмет	Предмет	Предмет	
Гуманитарные и социально-экономические дисциплины							
1=13	Предметы первого блока					Предметы первого блока	1=13
Математические и естественно-научные дисциплины							
14	Высшая математика	Математические и статистические методы для фармацевтов	Calculus (Исчисление)	Calculus (Исчисление)	Statistics (Статистика)	Прикладная математика	14
15	Информатика в информационные технологии		Информация о лекарстве и оценка медицинских данных	Drug Informatics (Информация о Лекарстве)	Drug Informatics (Информация о лекарственных средствах)	Информатика	15
16	Физика	Phyisics for pharmasists (Физика для фармацевтов)	Физика в фармации + Лаб	Физика в фармации + Лаб	Physical Pharmacy (Физика в фармации)	Прикладная физика	16
17	Ботаника					Фармацевтическая ботаника	17
18	Экология			Химия окружающей среды		Экология	18
Общепрофессиональные дисциплины							
19	Неорганическая химия	Chemistry for pharmasists (химия для фармацевтов)	General Chemistry (Химия (Основы + Лаб))	General Chemistry (Химия (Основы + Лаб))	Chemistry (Химия)	Неорганическая химия	19
20	Органическая химия	Химия органических лекарственных веществ и загрязнителей	Органическая химия + Лаб	Био-Органическая Химия	Разработка лекарств на основе структуры молекулы	Органическая химия	20
21	Основы анатомии и физиологии	Основы анатомии и физиологии	Анатомия и физиология человека	Анатомия и физиология человека	Физиология человека	Физиология	21
22	Аналитическая химия	Общая и аналитическая химия	Количественное определение лекарственных веществ и загрязнителей	Биоаналитическая химия	Фармацевтическая аналитика	Аналитическая химия	22
23	Физическая и коллоидная химия	Основы физической химии	Физико-химические упражнения для фармацевтов	Физическая химия	Физическая Фармация	Физическая химия	23
24	Биологическая химия	Биохимия и молекулярная биология	Молекулярная Биология	Фармацевтическая Биохимия	Фармацевтическая Биохимия	Биохимия и молекулярная биология	24
25	Химическая Микробиология	Микробиология	Микробиология	Микробиология + Лаб	Изучение микробиологических организмов	Химическая Микробиология	25
26	Фармакология	Фармакология и токсикология	Общая Фармакология	Фармакология	Фармакология	Фармакология	26
27	Промышленная Гигиена	Фармацевтическая гигиена	Личная гигиена	Профилактическая фармация	Профилактическая фармация	Промышленная Гигиена	27
28	Начертательная геометрия и инженерная графика					Начертательная геометрия и инженерная графика	28
29	Безопасность жизнедеятельности					Безопасность жизнедеятельности	29
30	Химические и фармацевтические производственные процессы и аппараты					Фармацевтический инжиниринг	30
31	Метрология и стандартизация					Метрология и стандартизация	31
32	Общая химическая технология					Биофармация	32
33	Латынский язык	Фармацевтические и медицинские термины				Фармацевтическая терминология	33
34	Электротехника и энерготехнология		Тепловой процесс (Heating process technology)	Теплообменные процессы		Энерготехнология	34
35	Фармакогнозия	Лекарственные растения экскурсии, идентификационные упражнения		Фармакогнозия	Фармакогнозия	Фармакогнозия	35
36	Фармацевтическая химия	Фармацевтическая и медицинская химия		Фармацевтический анализ	Фармацевтическая Производственная Химия	Фармацевтическая химия	36
37	Менеджмент производственных проектов					Менеджмент производственных проектов	37
38	Автоматизация и моделирование технологических процессов					Автоматизация и моделирование технологических процессов	38
						Организация фармацевтического производства	39
						Фармацевтическая биотехнология	40
39-40	Дисциплины по выбору						41-42

Специальные дисциплины по направлению бакалавриата 55010600-Промышленная фармация (Промышленная фармация)

41	Производство лекарственных средств	Drug form design/Drug design	Фармацевтическая технология Pharmaceutical technology: Pharmaceutics (University of Connecticut (USA))	Промышленная фармация Pharmaceutical industry (University of Southern California School of Pharmacy (USA))	Промышленная фармация Pharmaceutical industry (Feik School of pharmacy (USA))	Промышленная фармация	43
42	Технология биологически активных веществ		Введение в фармацевтическую технологию Introduction to pharmaceutical technology (University of Connecticut (USA))	Архитектурный дизайн производства лекарств (Architectural design of drug factory) (University of Southern California School of Pharmacy (USA))		Организация фармацевтического производства	44
43	Оценка качества, упаковка и маркировка готовых лекарственных средств	Оценка качества (Quality evaluation)	Упаковочные технологии (Packaging technology)	Контроль качества лекарств (Quality control of drugs)	Качество лекарств (Quality of drugs)	Оценка качества, упаковка и маркировка готовых лекарственных средств	45
45=46	Дисциплины по выбору						46=47

Специальные дисциплины по направлению бакалавриата 55010600-Промышленная фармация (Космететики)

42	Технология косметических и парфюмерных препаратов	COSMETIC SCIENCE AND FORMULATION DESIGN (косметические науки и рецептура) (University of Toledo, USA)	COSMETICS (Косметические средства) (Ege University, Bornova - Izmir / TURKEY)	FORMULATION DESIGN AND QUALITY CONTROL PRACTICE ON COSMETIC PRODUCTS (Рецептура, разработка и контроль качества косметических средств) (Ankara University, Turkey)	COSMETICS (Косметические средства) (Universidade de Caxias do Sul, Brazil)	Технология косметических средств	
43	Основы аромалогии и фитокосметики		Substances and Products of Plant Origin Used in Perfumery and Phytocosmetology (Ege University, Bornova - Izmir / TURKEY)	PHYTOCOSMETICS И AROMATHERAPY (Ankara University, Turkey)		Фитокосметика и аромалогия	
44	Фармацевтическая технология	Фармацевтическая технология	Лаборатория по фармацевтической технологии	Разработка (дизайн) лекарственных средств	Теория разработки новых лекарств	Фармацевтическая технология	
45=46	Дисциплины по выбору						

Специальные дисциплины по направлению бакалавриата 55010600-Промышленная фармация (Фармацевтическая биотехнология)

42	Производственная биотехнология			Генный инжениринг (Gen engineering)		Генный инжениринг	
43	Технология фитопрепаратов		Tissue culture	Тканевый культура	Клеточная и тканевая культура (Cell and tissue culture)	Биотехнология растительных тканей	
44	Технология биоактивных веществ	Down stream technology (технология одностороннего течения)				Технология биоактивных веществ	
45=46	Дисциплины по выбору						

Специальные дисциплины по направлению бакалавриата 55010600-Промышленная фармация (Метрология, стандартизация и МКТ (лекарственные средства))

42	Сертификация и стандартизация	Фармацевтическое администрирование	Приемы профессионального управления	Управление в Фармации	Здравоохранение общества	Управление в фармации	
	Физико-химические методы анализа лекарственных средств	Обеспечение качества в производстве и тестирование препаратов	Фармацевтический инжиниринг	Промышленная фармацевтика	Научно-производственная фармация	Биофармация	
	Обеспечение качества лекарственных средств			Quality assurance (Обеспечение качества)		Обеспечение качества лекарственных средств	
43	Современные методы анализа лекарственных средств	Инструментальный анализ	Инструментальный анализ	Введение в инструментальный анализ	Изучение фармацевтических приборов	Методы инструментального анализа	
44	Производственная валидация лекарственных средств				Pharmaceutical Process validation (Валидация фармацевтических процессов)	Производственная валидация лекарственных средств	
45=46	Дисциплины по выбору						

Курсы по выбору

47=48	Курсы по выбору					Курсы по выбору	
-------	-----------------	--	--	--	--	-----------------	--

Проректор по учебной работе

С.У.Алиев

5A510502-Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқариш мутахассислигининг малака талабларини ишлаб чиқилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

Мазкур Малака талаблари **510 000-Соғлиқни сақлаш** Давлат таълим стандарти асосида ишлаб чиқилди.

5A510502-Фармацевтика ишини ташкил қилиш ва бошқарши мутахассислигининг Малака талаблари ишлаб чиқишида қўйидаги меърий-хукукий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўғрисида”ги 66-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 1 мартдаги “Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўқув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида”ги 89-сонли буйруғи.

Ушбу Малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган;

Малака талабларида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди;

Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий қўникма шаклланиши таъминланади;

Ушбу Малака талаблари халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади;

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди;

Таълим олувчилар ва битиравчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

5A510502-Фармацевтика ишини ташкил қилиши ва бошқариши мутахассислигининг Малака талабларига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илфор меъёрлари киритилди.

Малака талабларини ишлаб чиқишида мамлакат ижтимоий-иктисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, халқаро амалиётдаги академик талаблар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Тошкент фармацевтика институти ўкув ишлар
бўйича проректор

С.У.Алиев